

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru digitalizarea administrației publice, prin eliminarea hârtiei din fluxul intern și inter-instituțional, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Secțiunea 1 Obiect de reglementare și principii

Art. 1

Prezenta lege reglementează:

- obligația instituțiilor publice de a efectua electronic toate comunicările necesare prestării de servicii publice, toate comunicările aferente transparenței decizionale și cele ale accesului la informațiile de interes public, precum și comunicările interne care țin de funcționarea instituției, respectiv comunicările inter-instituționale dintre două sau mai multe instituții care cad sub incidența prezentei legi;
- principiile și modalitatea de organizare și implementare a comunicării electronice reglementată conform prezentei legi;

Art. 2.

Principiile care guvernează prezenta lege sunt următoarele:

(1) Fiecare instituție publică care cade sub incidența acestei legi este obligată să implementeze un sistem integrat de management al documentelor electronice, care să permită realizarea în deplină siguranță și securitate a tuturor proceselor de primire, înregistrare, creare, structurare, utilizare, prelucrare, reutilizare, modificare, actualizare, stocare, semnare și expediere a documentelor în format electronic.

(2) Instituția publică este liberă să își aleagă soluția și furnizorul care îi satisface cel mai bine nevoile, cu respectarea prevederilor prezentei legi, a cadrului național de interoperabilitate în vigoare, a strategiei, standardelor și reglementărilor tehnice elaborate de Autoritatea pentru Digitalizarea României.

(3) În procesul de livrare a serviciilor publice, de asigurare a transparenței decizionale, de furnizare a accesului la informații de interes public, precum și în comunicările interne care țin de funcționarea instituției, instituția publică este obligată să comunice doar electronic, cu excepția situațiilor în care comunicarea se face cu o persoană fizică, iar aceasta din urmă solicită în mod expres comunicarea pe suport hârtie.

(4) În comunicările pe care le fac între ele instituțiile publice care cad sub incidența prezentei legi au obligația de a pune la dispoziția celorlalte instituții interfețe web prin care se pot accesa informațiile despre persoanele fizice și juridice deținute de sistemele informatice proprii.

(5) Informațiile despre persoanele fizice și juridice cu care intră în contact instituțiile publice pot fi utilizate numai în scopul îndeplinirii atribuțiilor legale.

(6) Conform principiului „o singură dată”, datele despre persoanele fizice sau juridice care există deja în sistemele informatice ale administrației publice nu mai pot fi solicitate de la aceștia, ci trebuie solicitate direct instituțiilor care le dețin și care nu pot refuza furnizarea lor.

(7) Persoanele fizice și juridice trebuie să aibă acces la informațiile despre cum și în ce fel sunt utilizate datele lor.

(8) Persoanele fizice și juridice trebuie să poată consulta și, dacă este cazul, de a semnală necesitatea de a se actualiza datele pe care instituția publică le deține despre ele.

Secțiunea 2 Definiții

Art. 3

În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos se definesc după cum urmează:

1. comunicare – denumire generică a oricărui tip de document din categoria actelor, avizelor, deciziilor, cererilor, petițiilor și altele, create de o instituție publică sau transmise către aceasta de către o persoană fizică sau juridică, respectiv de către o altă instituție.
2. instituție publică - denumire generică care se referă la toate acele entități publice precum Parlamentul, Administrația Prezidențială, ministerele, celelalte organe de specialitate ale administrației publice, alte autorități publice, instituțiile publice autonome sau instituțiile din subordinea/coordonarea acestora, care furnizează servicii publice.
3. interfață de acces (API) - interfața de programare a unei aplicații care dictează structura tehnica și permite conectarea altor aplicații pentru schimbul de date
4. modificare nedorită - orice schimbare neprevăzută care afectează datele stocate
5. punctul de contact unic electronic - sistemul informatic de utilitate publică, parte integrantă a Sistemului e-guvernare din Sistemul Electronic Național reglementat prin Hotărârea de Guvern nr. 922/2010 cu modificările și completările ulterioare, privind organizarea și funcționarea Punctului de contact unic electronic (PCUe)
6. recuperare în caz de dezastru (disaster recovery) - proceduri care se aplică pentru restabilirea funcționării sistemelor de măsurare în caz de dezastru naturale sau accidentale;
7. serviciu public - activitatea sau ansamblul de activități organizate de o instituție publică sau autorizată/autorizate ori delegată de aceasta, în scopul satisfacerii unei nevoi cu caracter general sau a unui interes public, în mod regulat și continuu;

CAPITOLUL II Organizarea și implementarea comunicării electronice

Secțiunea 1 Funcționalități aplicabile tuturor sistemelor informatice

Art. 4

Fiecare comunicare recepționată sau emisă de către oricare dintre instituțiile publice va primi în mod automat și electronic un număr unic de înregistrare și va fi arhivată în conformitate cu reglementările legale privind arhivarea electronică.

Art. 5

Toate instituțiile publice vor utiliza, pentru corespondența prin poștă electronică, doar adrese ale căror domenii sunt deținute de respectivele instituții sau de către o altă instituție publică.

Art. 6

Aplicațiile software utilizate de către toate instituțiile publice nu vor permite recepția sau emiterea comunicărilor antedatate.

Art. 7

(1) Instituția publică trebuie să accepte și să livreze comunicările în format digital.

(2) Formatul digital trebuie să se conformeze fie unui standard internațional, fie unui standard comercial de facto.

(3) Standardele comerciale de facto sunt permise doar dacă pentru respectivul document nu există un standard internațional.

Art. 8

Aplicațiile software utilizate de către instituțiile publice nu vor permite ștergerea mesajelor sau a altor comunicări odată ce au fost emise sau recepționate, pe o durată de 5 ani dacă, printr-o altă lege nu se prevede un alt termen de păstrare a lor.

Art. 9

Aplicațiile software utilizate de către instituțiile publice trebuie să asigure continuitatea furnizării serviciilor informatice, luând măsurile privitoare la recuperare în caz de dezastru și în caz de modificare nedorită, conform reglementărilor în vigoare stabilite de autoritățile competente.

Art 10

Pentru fiecare software achiziționat de instituția publică, furnizorii de aplicații software trebuie să ofere, în timp real, în mod automat și fără nicio restricție, funcționalități care să permită mutarea integrală a datelor instituției precum și datele colectate de la cetățeni în alte sisteme.

Art. 11

(1) Aplicațiile software utilizate de către instituțiile publice vor comunica între ele și cu aplicații terțe prin interfețe de acces (API) care facilitează citirea informațiilor despre persoanele fizice și juridice deținute de sistemele informatice ale fiecărei instituții.

(2) Accesul prin aceste interfețe trebuie să se facă pe bază de autentificare, să se deruleze prin canale criptate, să fie jurnalizat și să permită doar citirea datelor, nu și modificarea lor.

(3) Fiecare instituție publică trebuie să monitorizeze, în sistemele proprii, orice accesare a datelor altor instituții publice, jurnalizând momentul accesului, identitatea operatorului și motivul pentru care această accesare s-a făcut.

(4) Autoritatea pentru Digitalizarea României va reglementa modul în care aceste interfețe sunt folosite.

Art. 12

(1) Orice date sau informații despre o persoană fizică sau juridică care se găsesc deja în sistemele informatice ale instituțiilor publice nu mai pot fi solicitate de la persoana fizică sau juridică.

(2) Dacă o instituție are nevoie de o anumită dată sau informație despre persoana fizică sau juridică, aceasta va fi obligată să o solicite direct la instituția sau la una dintre instituțiile care o dețin.

Art. 13

(1) Aplicațiile software utilizate de către instituțiile publice trebuie să solicite consimțământul persoanei fizice sau juridice atunci când o comunicare care se referă la acestea este accesată de altă instituție, cu excepția cazului în care un act normativ permite accesarea fără consimțământ.

(2) Orice accesare a unei comunicări care se referă la o persoană fizică sau juridică va fi transmisă sub formă de informare persoanei fizice sau juridice respective.

Art. 14

(1) Sistemul informatic care deține date de la persoanele fizice și juridice trebuie să permită acestora să consulte și să actualizeze datele pe care instituția le deține despre ele.

(2) Dacă se constată date incorecte, persoanele respective au dreptul să ceară corectarea lor, iar instituțiile publice sunt obligate să răspundă în termen de 30 de zile la această solicitare.

(3) Accesul unei persoane fizice sau juridice la datele pe care instituția publică le deține despre sine se face numai în urma verificării identității digitale a solicitantului, prin conexiune criptată, cu acces jurnalizat și doar prin operații de citire.

(4) Actualizarea datelor trebuie să se poată face de la distanță, în condiții de securitate și confidențialitate, prin mijloace electronice.

(5) Datele care corectează eventualele erori se transmit în aceleași condiții (identitate digitală verificată, conexiune criptată, jurnalizare) și vor fi preluate într-o bază de date distinctă de cea care conține datele ce se doresc corectate.

Secțiunea 2 Reguli speciale privind comunicările cu persoane fizice

Art. 15

(1) În situația în care instituția publică primește de la o persoană fizică o comunicare în format fizic, aceasta va digitiza la primire respectiva comunicare, va acorda un număr de înregistrare în conținutul fișierului electronic respectiv, după care va semna cu semnătura electronică fișierul, urmând ca traseul comunicării în respectiva instituție sau către alte instituții să se facă doar în format electronic.

(2) Odată cu digitizarea comunicării prevăzută la alin (1), acordarea numărului de înregistrare și aplicarea semnăturii electronice, comunicarea este considerată atestată inclusiv sub aspectul conținutului.

(3) Numărul de înregistrare acordat este imprimat pe o recipisă care rămâne în posesia persoanei fizice.

(4) În situația în care persoana fizică solicită în mod expres comunicarea pe suport hârtie, instituția publică este obligată să păstreze o copie a acesteia și în arhiva electronică, făcând mențiune despre acest lucru în arhivă.

Art. 16

(1) Aplicațiile software utilizate de către instituțiile publice care utilizează sau stochează date cu caracter personal ale persoanelor fizice vor permite vizualizarea de către acestea a rapoartelor privind modul și scopul utilizării lor, prin punctul de contact unic electronic.

(2) Rapoartele vor furniza cel puțin următoarele informații:

- a) fiecare etapă de evoluție a comunicării;
- b) persoanele către care a fost diseminat;
- c) persoanele care au accesat comunicarea;
- d) data și ora când au fost accesată și/sau diseminată;
- e) intervenția fiecărei persoane asupra comunicării și momentul la care a fost făcută intervenția sau accesarea;

Secțiunea 3 Comunicarea instituțiilor publice cu persoanele fizice prin intermediul Punctul de Contact Unic Electronic

Art. 17

(1) Orice comunicare între instituțiile publice și persoanele fizice, necesară livrării unui serviciu public se face prin intermediul Punctului de contact unic electronic, în modalitățile descrise în Hotărârea de Guvern nr. 922/2010, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Instituțiile publice care la data intrării în vigoare a prezentei legi dețin deja sisteme informatice prin intermediul cărora livrează anumite servicii publice în format electronic dar nu au fost integrate în PCUe, vor integra respectivele servicii în PCUe în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) În situațiile în care persoana fizică inițiază o comunicare în vederea solicitării livrării unui serviciu public cu o instituție publică prin alt mijloc electronic decât prin Punctul de contact unic electronic, cu titlu de exemplu printr-un sistem informatic deja existent, instituția este obligată să duplece automat comunicarea și în Punctul de contact unic electronic;

Art. 18

Persoanei fizice care deține un mijloc de identificare electronică la distanță îi este generat un cont în sistemul informatic al punctului unic de contact în oricare dintre următoarele situații:

a) La emiterea unui document electronic de identitate care permite verificarea identității la distanță prin mijloace electronice;

b) La achiziționarea unui certificat electronic calificat, de la o persoană juridică română autorizată să comercializeze certificate; persoana juridică română care comercializează certificate electronice calificate are obligația de a notifica instituția publică ce administrează punctul unic de contact electronic, despre faptul că persoana fizică deține un mijloc de verificare a identității la distanță, iar la primirea acestei notificări, instituția care administrează punctul unic de contract electronic creează contul.

Art 19.

Persoanele fizice care dețin certificate electronice calificate emise de persoane juridice străine pot solicita de la instituția care administrează Punctul de contact unic electronic crearea acestui cont de corespondență, chiar dacă nu dețin un act de identitate electronic emis de autoritățile române.

Art. 20

Persoana fizică este notificată cu privire la generarea contului de utilizator în cadrul Punctului de contact unic electronic pe adresa de poștă electronică pe care emitentul certificatului calificat comunică cu deținătorul sau pe orice altă modalitate de comunicare electronică.

Secțiunea 4 Comunicarea internă a instituției publice

Art. 21

Pentru comunicările interne ale instituției care țin de funcționarea acesteia, instituția publică va folosi un sistem informatic care permit managementul documentelor și al fluxurilor de lucru, document management și workflow management, care trebuie să îndeplinească următoarele condiții minimale:

- a) accesul se face în mod controlat, prin metode electronice de identificare și autentificare;
- b) toate operațiunile sunt jurnalizate într-un mod în care se asigură imposibilitatea alterării jurnalului precum și recuperarea lui în cazul dezastrului sau modificărilor nedorite;
- c) toate documentele de uz intern sunt semnate electronic și sunt păstrate într-un mod care permite recuperarea lor în caz de dezastru sau modificări nedorite.

CAPITOLUL III

Alte Reglementări și Sancțiuni

Art. 22

(1) Autoritatea pentru Digitalizarea României răspunde de asigurarea unui acces nediscriminatoriu la documentația tehnică a interfețelor de acces (API) ale Punctului de Contact Unic Electronic și asigură în condiții de tratament egal tuturor furnizorilor de aplicații software.

(2) Autoritatea pentru Digitalizarea României va reglementa modul în care aceste interfețe sunt accesate de către furnizorii de aplicații software.

(3) Autoritatea pentru Digitalizarea României va pune la dispoziție publică o interfață de acces (API) de test public pentru a facilita dezvoltarea, integrarea și testarea aplicațiilor.

Art. 23

(1) Orice achiziție de software făcută de instituția publică trebuie să includă și achiziția de cursuri de instruire în utilizarea sa, respectiv de cursuri de formare de formatori pentru instruirea utilizatorilor acelor sisteme.

(2) Răspunderea pentru asigurarea în cadrul instituției a cel puțin unui formator pentru instruirea utilizatorilor fiecărui sistem informatic utilizat, respectiv pentru existența unui contract de asigurare a formării la cererea utilizatorilor îi aparține conducătorului instituției publice.

(3) Nerespectarea acestei prevederi se sancționează cu amendă egală cu o treime din venitul net lunar încasat de conducătorul instituției, pentru fiecare lună în care instituția sau întreprinderea a fost lipsită de formator intern sau extern.

Art. 24

(1) Pentru fiecare software achiziționat de instituția publică trebuie să se asigure intern sau să se contracteze servicii de asistență a utilizatorilor respectivului software.

(2) Asistența prevăzută la alin (1) se asigură pentru toate tipurile de utilizatori ai sistemului.

(3) Asistența prevăzută la alin (1) poate fi furnizată parțial sau integral în format electronic, respectiv poate fi furnizată parțial sau integral de sisteme automate.

(4) Răspunderea pentru asigurarea asistenței pentru toate tipurile de utilizatori îi aparține conducătorului instituției publice.

(5) Nerespectarea acestei prevederi se sancționează cu amendă egală cu o treime din venitul net lunar încasat de conducătorul instituției, pentru îndeplinirea funcției de conducere respective, pentru fiecare lună în care aceste servicii de asistență au lipsit;

Art. 25

(1) Furnizorii de aplicații software utilizate de către toate instituțiile și întreprinderile publice au obligația de a respecta standardele de performanță și securitate în vigoare și să asigure Autorității pentru Digitalizarea României sau reprezentanților săi, la solicitarea justificată a acestora, accesul și cooperarea necesară în vederea realizării auditării tehnice.

(2) În situația în care, în urma auditului, Autoritatea pentru Digitalizarea României constată că nu se respectă standardele de performanță și securitate în vigoare, în funcție de gravitatea și impactul abaterilor depistate, aceasta poate dispune:

a) remedierea deficiențelor într-un termen dat;

b) suspendarea accesului la interfețele de acces - API-urile publice pentru aplicațiile implicate și încetarea folosirii lor de către toate instituțiile publice care folosesc soluția;

(3) În cazul abaterilor succesive, sau care care au blocat activitatea instituțiilor publice, Autoritatea pentru Digitalizarea României are dreptul de a dispune sancțiuni pecuniare în sarcina furnizorului de aplicații software, în temeiul hotărârii de funcționare a autorității, și anume Hotărârea Guvernului nr. 89/2020 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru

(4) Complementar cu sancțiunea amenzii prevăzută la alin (3), Autoritatea pentru Digitalizarea României va pune firma furnizoare de aplicații software pe lista neagră a furnizorilor de aplicații software.

Art. 26

Nerespectarea de către o instituție publică a oricăruia dintre termenele prevăzute la art. 26, 27, 28, 29, respectiv 30 din prezenta lege, atrage răspunderea administrativă a conducătorului instituției și se sancționează cu amendă egală cu o treime din venitul net lunar încasat de conducătorul instituției pentru îndeplinirea funcției de conducere respective, pentru fiecare lună de întârziere.

CAPITOLUL IV Dispoziții tranzitorii

Art 27

(1) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi toate instituțiile publice sunt obligate să conceapă și să transmită Autorității pentru Digitalizarea României un plan de implementare a comunicării electronice.

(2) În același termen de la alin (1) Autoritatea pentru Digitalizarea României este obligată să elaboreze un sistem informatic de monitorizare a îndeplinirii prevederilor prezentei legi.

Art. 28

În termen de 1 an de la intrarea în vigoare a prezentei legi toate instituțiile publice sunt obligate să finalizeze procedurile de achiziție a sistemelor informatice necesare pentru aplicarea prezentei legi.

Art. 29

În termen de 2 ani de la finalizarea procedurilor de achiziție a sistemelor informatice prevăzute la articolul precedent, instituțiile publice au obligația să finalizeze implementarea sistemului integrat de management al documentelor electronice, care să permită realizarea în deplină siguranță și securitate a tuturor proceselor de primire, înregistrare, creare, structurare, utilizare, prelucrare, reutilizare, modificare, actualizare, stocare, semnare și expediere a documentelor în format electronic.

Art. 30

În termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi instituțiile publice au obligația de a comunica cu celelalte instituții și întreprinderi publice, exclusiv în format electronic.

Art. 31

Tot la termenul prevăzut la articolul 29, toate instituțiile publice au obligația de a comunica cu persoanele fizice și juridice private prin intermediul Punctului de contact unic electronic, așa cum este definit în HG 922/2010 privind organizarea și funcționarea Punctului de contact unic electronic.

CAPITOLUL V Dispoziții finale

Art. 32

(1) Autoritatea pentru Digitalizarea României este autoritatea cu atribuții de control și are atribuții de sancționare pentru încălcarea prevederilor prezentei legi.

(2) Ca urmare a adoptării prezentei legi, Autoritatea pentru Digitalizarea României va face demersurile pentru a-și modifica legislația dacă modificările sunt necesare pentru punerea în aplicare a prezentei legi.

Art. 33

(1) Pentru punerea în aplicare a dispozițiilor prezentei legi, instituțiile publice sunt obligate să implementeze un sistem electronic de arhivare, în condițiile stabilite de Legea nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică, cu completările și modificările ulterioare.

(2) Instituția publică poate să își dezvolte propriul său sistem electronic de arhivare, poate să folosească sistemul de arhivare al altei instituții, sau poate să achiziționeze servicii de arhivare electronică de la un furnizor de servicii de arhivare electronică, persoană fizică sau juridică.

(3) Instituțiile statului acreditate ca administratori de arhive electronice vor pune sistemul lor de arhivare la dispoziția instituțiilor care solicită acest lucru, cu titlu gratuit.

Art. 34

(1) Pentru punerea în aplicare a dispozițiilor prezentei legi, instituțiile publice sunt obligate să implementeze sistemul de certificare calificată a semnăturii electronice prevăzut de Legea nr. 455/2001 privind semnătura electronică, cu completările și modificările ulterioare, sau orice alt sistem care permite identificarea electronică a persoanelor fizice și juridice.

(2) Instituțiile publice înscrise ca furnizori de servicii de certificare calificată sunt obligate să furnizeze serviciul de certificare cu titlu gratuit, oricărei instituții care îi solicită acest lucru.

Art. 35

În aplicarea prevederilor prezentei legi, instituțiile publice au obligația de a respecta prevederile Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 36

Legea nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică, republicată în Monitorul oficial al României, Partea I, nr. 138 din 25 februarie 2007, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. Literele a), c) și h) ale articolului 3 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) administrator al arhivei electronice - persoana fizică sau juridică, respectiv instituția publică acreditată de autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu să administreze sistemul electronic de arhivare și documentele arhivate în cadrul arhivei electronice;

c) furnizor de servicii de arhivare electronică - orice persoană fizică sau juridică, respectiv orice instituție publică, acreditată să presteze servicii legate de arhivarea electronică;

h) titular al dreptului de dispoziție asupra documentului - persoana fizică sau juridică respectiv instituția publică proprietară sau, după caz, emitentă a documentului, care are dreptul de a stabili și modifica regimul de acces la document, conform legislației în vigoare.”

2. Articolul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 4. -

Orice persoană fizică sau juridică respectiv orice instituție publică are dreptul de a depune spre păstrare documente în formă electronică în cadrul unei arhive electronice, în condițiile prezentei legi.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 alin. (1) și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților,

Președintele Senatului,

Ion-Marcel Ciolacu

Titus Corlăţean